

Høringsuttalelse – Forslag til endringer i personopplysningsloven § 5 (høringsnotat 25/4381)

Vi viser til høringsnotat datert 7. juli 2025, med forslag om endringer i personopplysningsloven §§ 4 og 5, vedrørende økning av aldersgrensen for barns samtykke ved bruk av informasjonssamfunnstjenester fra 13 til 15 års alder, samt utvidelse av bestemmelsens geografiske virkeområde. Dette høringssvaret er et samlet innspill fra Helse Bergen HF, etter involvering fra Barne- og ungdomsklinikken, Kommunikasjonsavdelinga og Personvernombudet. Vi har også forelagt høringssvaret til Ungdomsrådet.

Vi støtter departementets forslag og tiltrer begrunnelsen som fremgår av høringsnotatet.

En økning av aldersgrensen fra 13 til 15 år vil være en reduksjon av barns selvbestemmelse. Men barns selvbestemmelse er ikke absolutt og må ses på i lys av barnets rett til beskyttelse og omsorg. Etter vår vurdering er derfor forslaget et nødvendig og proporsjonalt tiltak for å styrke barns personvern i møte med stadig mer komplekse og inngripende digitale tjenester. Departementet har etter vår oppfatning redegjort for de rettslige, teknologiske og samfunnsmessige hensyn som tilsier en høyere aldersgrense, herunder:

- De særlige utfordringer knyttet til samtykke som behandlingsgrunnlag, særlig for barn.
- Risikoen for manipulerende design (ta valg som er i tjenesteleverandørens interesse), samtykketretthet (samtykke uten å ta stilling til innhold) og manglende forståelse av hva de takker ja til.
- Behovet for økt bevissthet og foreldreinvolvering ved behandling av barns personopplysninger.
- Harmonisering med øvrige aldersgrenser i norsk rett og utviklingen i andre EØS-land.

Videre kan barns aktivitet i sosiale medier kan legge igjen digitale spor om barnets fysiske og/eller mentale helse. På tross av streng regulering av markedsføring rettet mot barn, vil det alltid være fare for at barn blir eksponert for informasjon om helserelaterte tema fra useriøse aktører. Dette kan skape frykt, sosial usikkerhet og dårlig selvtillit. Helseforetakene er opptatt av at barn og deres pårørende skal finne korrekt og forskningsbasert informasjon gjennom etablerte kanaler for pasientinformasjon.

Vi støtter unntaket når det gjelder tilbydere av forebyggings- og rådgivingstjenester som tilbys direkte til barn. I noen tilfeller kan det være av stor betydning for barn under 15 år at de uten foreldres viten kan snakke med kvalifisert fagpersonell innenfor noen områder.

Vi støtter også forslaget om å utvide det geografiske virkeområdet for bestemmelsen, slik at aldersgrensen gjelder uavhengig av hvor tjenestetilbyderen er etablert, forutsatt at behandlingen gjelder barn bosatt i Norge. Dette vil bidra til å sikre en mer effektiv og rettferdig beskyttelse av barn i Norge. Ved å knytte regelverket opp mot barnas bostedsland vil en i tillegg unngå omgåelse av regelverket ved at tilbydere etablerer seg i land som har andre regler for aldersgrense for samtykke enn i Norge.

Vi har merket oss at departementet i punkt 5.3 ber særskilt om synspunkter på hvordan endringen bør håndteres for eksisterende samtykker. Etter vår vurdering bør den nye aldersgrensen få virkning også for allerede avgitte samtykker, slik at tilbydere må innhente foreldresamtykke for brukere i aldersgruppen 13 til 15 år ved ikrafttreddelsen.

Med vennlig hilsen

Marta Ebbing, fagdirektør

Svein Ove Skjoldal, personvernombud